॥२॥तत्रप्रावृड्वर्णनंततआदिद्वाविंशत्यासर्वेषांप्राणिनांसमुद्भवउत्पत्तितोजीवनतश्चयस्यांसाप्रावृट्विद्योतमानाः परिधयः परिवेषादिशोवायस्यां साविस्फूर्जितंसंक्षुभितंनभस्तलंयस्यांसा॥३॥सांद्रैर्निबिडैर्नीलांबुदैर्विद्युद्गर्जितसहितैराच्छन्नंसगुणंगुणैराच्छन्नंजीवाख्यंविद्युद्गर्जितांबुदानांसत्व रजस्तमोभिरुपमा ॥ ४ ॥ पर्जन्यःसूर्यःस्वगोभिः रश्मिभिःकालेयथोचितसमये अत्रराजोपमाकरादानतः समये पुनर्दानतश्चसूचिता ॥ ५ ॥ अस्यविश्वस्यप्रीणनमाप्यायनकरंजीवनमुदकंमुमुचुः कृपालवोयथातप्तंजनंनिरीक्ष्यानुकंपमानाः तदाप्यायनायस्वजीवनमपित्यजंति तद्वन्म हांतोमेघास्तडिन्नेत्रैर्विश्वंतप्तंनिरीक्ष्यवायुभिर्वेपिताजीवनंमुमुचुरिति ॥ ६ ॥ तपसाग्रीष्मेणकृशादेवमीढापर्जन्यसिक्तावर्षीयसीउच्छूनापुष्टा

गोपवृद्धाश्चगोप्यश्चतदुपाकर्ण्यविस्मिताः ॥ मेनिरेदेवप्रवरौकृष्णरामौव्रजंगतौ ॥ २ ॥ ततःप्रावर्त्ततप्रावृट् सर्वसत्वसमुद्भवा ॥ विद्योतमानपरिधिर्विस्फूर्जितनभस्तला ॥ ३ ॥ सांद्रनीलांबुदैर्व्योमसविद्युत्स्तनयित्नु भिः ॥ अस्पष्टज्योतिराच्छन्नंब्रह्मेवसगुणंबभौ ॥ ४ ॥ अष्टौमासान्निपीतंयद्भूम्याश्चोदमयंवसु ॥ स्वगोभि र्भोक्तुमारेभेपर्जन्यःकालआगते ॥ ५ ॥ तडित्वंतोमहामेघाश्चंडश्वसनवेपिताः ॥ प्राणनंजीवनंह्यस्यमुमुचुः करुणाइव ॥ ६ ॥ तपःकृशादेवमीढाआसीद्वर्षीयसीमही ॥ यथैवकाम्यतपसस्तनुःसंप्राप्यतत्फलम् ॥ ७ ॥ निशामुखेषुखद्योतास्तमसाभांतिनग्रहाः ॥ यथापापेनपाखंडानहिवेदाःकलौयुगे ॥ ८ ॥ श्रुत्वापर्जन्यनिनदं मंडूकाव्यसृजन्गिरः ॥ तूष्णींशयानाःप्राग्यद्वद्ब्राह्मणानियमात्यये ॥ ९ ॥ आसन्नुत्पथवाहिन्यःक्षुद्रनद्योऽनु शुष्यतीः ॥ पुंसोयथाऽस्वतंत्रस्यदेहद्रविणसंपदः ॥ १० ॥ हरिताहरिभिःशष्पैरिंद्रगोपैश्चलोहिता ॥ उच्छिलींध्रकृतच्छायानृणांश्रीरिवभूरभूत् ॥ ११ ॥ क्षेत्राणिसस्यसंपद्भिःकर्षकाणांमुदंददुः ॥ धनिनामुपतापंचदैवा धीनमजानताम् ॥ १२ ॥

काम्यंतपोयस्यतस्यतनुः कामान्संप्राप्ययथेति ॥ ७ ॥ ८ ॥ नित्यकर्मावसानेआचार्यनिनदं श्रुत्वातच्छिष्याः यथाधीयंतेतद्वदिति ॥ ९ ॥ अनुशुष्यतीः अनुशुष्यंत्यः अस्वतंत्रस्यइंद्रियपरतंत्रस्यस्वतंत्रस्यनिरंकुशस्येतिवा ॥ १० ॥ हरि भिर्नीलैःशष्पैःबालतृणैःनीलवर्णा क्वचित्इंद्रगोपैः कीटविशेषैर्लोहितातत्रतत्रउच्छिलींध्रैःछत्राकारैरुद्भिदैः कृतच्छायानृणांराज्ञांश्रीःसेनासंप दिव ॥ ११ ॥ क्षेत्राणीति तदाहिवृष्टेरविच्छेदेलसंतःप्रियंग्वादयोमुदंददतिविच्छेदेशुष्यंतोऽनुतापंचेति ॥ १२ ॥